

UKJ-valmistelu 2011-2012

Kirjastosektoreiden johtajien
yhteiskokous 13.11.2012

Sinikka Luokkanen
Valmisteluryhmän pj.

Yli vuosi tehty töitä ...

- Keväällä 2011 käynnistyi UKJ-valmisteluryhmän työ. Valmisteluryhmässä on jäseniä kaikista kirjastosektoreista ja Kansalliskirjastosta (13 henkilöä).
- Valmistelutyön **ytimeissä ovat 7 erikseen nimettyä alatyöryhmää** (vähintään 50 eri henkilöä), joihin jokaiseen on pyritty saamaan **asiantuntijoita** kaikilta kirjastosektoreilta ja joiden työskentelyyn aktiiviset ovat voineet myös itse hakeutua osaamisen, kiinnostuksen ja käytettävissä olevan ajan puitteissa.
- Työtä tehty kehysorganisaatioiden talkoilla eli normaalilla työajalla ilman mitään erillisrahoitusta työajasta tai esim. matkakuluista. Yhteensä tehty arviolta 3 henkilötyövuoden verran töitä.

... mitä meillä on voitettavissa

- Asiakkaille paremmat palvelut
- Olemassa olevan tiedon hyödyntäminen (= irti päällekkäistyöstä)
 - Kansallinen metatietovarasto
 - Väestörekisteritiedot
 - Kustantajien ja välittäjien tietojärjestelmät
 - Kirjastojen muiden järjestelmien saumaton asiakaskäyttö
- Järjestelmää voidaan kehittää ja uusia osissa. Kirjastojärjestelmän tehtäväalueen yhä laajentuessa koko järjestelmän uusiminen kerralla olisi aina vain hankalampaa ja kalliimpaa.
- Säästöä ohjelmistokuluissa.

... mitä on tähän mennessä saatu aikaan

- Runsaasti yhdessä oppimista toisilta ammattilaisilta.
- Opittu yhdessä tekemistä ja **yhteiskehittelyä** – työskentelytapaa, jossa myös tavoitteita määritellään työn edetessä.
- Valmistumassa olevassa projektisuunnitelmassa
 - Strategiset valinnat siitä, että
 - tavoitteena on modulaarinen järjestelmäkokonaisuus, jossa voi olla erilaisia osia samoihin tehtäväosuuksiin ja jota voidaan päivittää osissa,
 - tavoitteena on avoimen lähdekoodin ohjelmistokokonaisuus.
 - Kokonaisarkkitehtuurikuvausten pohjia eri arkkitehtuurinäkökulmista.
 - Luotettava arvio kirjastojen kirjastojärjestelmäkustannuksista valtakunnallisella tasolla.

Kirjastojen IT- kustannuskyselystä

Tulokset on pyöristetty kustannusten osalta lähimpään tuhanteen eroon ja työaikojen osalta täysiin henkilötyövuosiin.

	Erikoiskirjastot (ei L2-kirjasto)	AMKIT- konsortio	Linnea2- konsortio	Yleiset kirjastot	Yhteensä
Vastaajien lkm	21	19	21	38	99
4. Laitteisto- ja laitteiston ylläpito (hardware) kustannukset sis. investoinnit, ostot, vuokratulot, ylläpito/huolto (sopimukset, varaosat, lisälaitteet).	51 000 €	118 000 €	236 000 €	1 117 000 €	1 522 000 €
5. Ohjelmistokulut (software) Sisältää investoinnit, ostot, lisenssikulut, ylläpidon ja kehittämiskulut.	55 000 €	202 000 €	450 000 €	2 289 000 €	2 996 000 €
6. Kirjastojärjestelmien ylläpito- ja kehittämiskustannukset sekä mahdollisten paikallisten/omien kirjastojärjestelmäpalvelimien ylläpidon <u>henkilöstökulut</u> ja työaika (sekä IT- että kirjastonimikkeellä olevat) Sis. organisaation välittömät palkka- ja pakolliset sivukulut, mutta ei muita kuluja (kuten esim. koulutus-, matka-, puhelin- ja työterveyskuluja).	70 000 €	462 000 €	1 096 000 €	637 000 €	2 265 000 €
2011 käytetty <u>työaika</u> htv-lukuna	4 htv	10 htv	19 htv	27 htv	60 htv
7. Muut mahdolliset kustannukset	6 000 €	46 000 €	15 000 €	135 000 €	202 000 €

UKJ-kokonaisarkkitehtuurista

- *Tommi esittelee ...*

... miten mennään eteenpäin

- UKJ-valmisteluryhmä työstää projektisuunnitelman tämän vuoden aikana.
 - Tavalla tai toisella on järjestettävä hankkeelle kohdennettua työaika (Kansalliskirjasto on hakenut rahoitusta OKM:ltä).
 - Talkoilla ei voida enää jatkaa, jos halutaan oikeasti saada valmista.
 - Mutta ilman nyt muodostunutta asiantuntijaverkosta ei myöskään voida jatkaa, jos halutaan yhteisiä kaikille soveltuvia moduuleita järjestelmäkokonaisuuteen.
- 2013 yksityiskohtainen vaatimusmäärittely ja projektisuunnitelma aikatauluineen ja vaiheistuksineen
- 2014 Järjestelmäkokonaisuuden hankinta ja toteutus projektisuunnitelman mukaisesti voi alkaa

UKJ II-vaihe 2013-

- OKM myöntää Kansalliskirjastolle toivon mukaan rahoitusta II-vaiheeseen
 - Haettu 5 htv:n rahoitusta; "Toimenkuvat":
 - 1 htv: vastuukoordinaattori
 - 1 htv: aineiston kuvailun ja kokoelmien hallinta
 - 1 htv: aineiston käyttö
 - 1 htv: aineiston hankinta ja elinkaaren hallinta
 - 1 htv: modulirakenne ja rajapinnat (sekä sisäiset että ulkoiset rajapinnat)
- Kirjastojen asiantuntijaverkostolla merkittävä rooli edelleen!

UKJ-hankkeen II-vaiheen johtoryhmä

- Kokoonpano (16 henkilöä)
 - Kansalliskirjasto: 3 edustajaa
 - AMKIT-konsortio: 2 edustajaa
 - Suomen yliopistokirjastojen neuvosto: 2 edustajaa
 - Erikoiskirjastojen neuvosto: 2 edustajaa
 - Yleisten kirjastojen neuvosto: 3 edustajaa
 - Yhteiskirjastot: 1 edustaja
 - IT-johtajien edustus: Korkeakoulut 1/sektori & kuntapuolen edustus (yhteensä 3 hlöä)

Johtoryhmän tehtävät

- projektin **johtaminen** (projektin omistaja Kansalliskirjasto/KVP, mutta projektia johdetaan tämän johtoryhmän kautta)
 - hyväksyy projektisuunnitelman
 - vastaa projektin etenemisestä
 - vastaa projektin viestinnästä
 - perustaa tarvittavat projektin alatyöryhmät ja kutsuu niihin osallistujat
- **verkostomaisen toimintatavan kuvaaminen ja organisointi** (mm. eri toimijoiden toimenkuvat)
- johtoryhmä raportoi projektista kirjastosektoreille ja OKM:lle
- johtoryhmä vastaa projektin esittelemisestä kokonaisarkkitehtuuria ajaville valtakunnan tason toimijoille (esim. ValtIT, KuntaIT, Suomen kuntaliitolle, korkeakoulujen rehtorien neuvostoille, valtiovarain- ja muille ministeriölle)

Miten edetään

- Jos OKM myöntää rahoituksen, toivotaan sektorien päättävän osallistua yhteiseen tekemiseen ja nimeävän edustaja.
- Jos OKM ei myönnä (riittävää) rahoitusta, on aloitettava neuvottelut rahoituksen järjestämisestä ... jos halutaan jatkaa yhteistä UKJ-hanketta.

*"UKJ-Collaboration:
Open reports + open development = shared responsibility!"*
Kysymyksiä, kommentteja?